

SYDSUDAN

Röda Korsets insatser i Sydsudan är betydande, hundratusentals nås av vår hjälp. Mary Abuk i Aweil East är en av 400 000 personer som fick tillgång rent vatten under året.

Effektrapport

2018

105 000

kvinnor och barn i Somalia fick bättre hälsa tack vare vård vid våra hälsocentraler

82 000

nyanlända i Sverige fick hjälp med språkträning

42 812

människor i Jemen fick rent vatten

 Svenska Röda Korset

I Röda Korsets effektrapport för 2018 berättar vi om vilken nytta vår organisation gör. Rapporten är utformad utifrån branschorganisationen Giva Sveriges riktlinjer och frågeställningar (se nedan). De svar som inte återfinns i rapporten hittar du i vår årsberättelse [här](#).

Vad vill er organisation uppnå?

I vilket organisatoriskt sammanhang verkar er organisation?

Vilka strategier har ni för att uppnå era mål?

Vilken kapacitet och vilket kunnande har ni för att uppnå era mål?

Hur vet ni om er organisation gör framsteg?

Vad har ni åstadkommit så här långt?

Innehåll

s.4

Det här är Röda Korset

Läs om Röda Korsets arbetsområden, våra grundprinciper, vårt sätt att arbeta och hur vi är organiserade.

s.6

1

Kris och katastrof

Naturkatastrofer och konflikter präglade årets insatser. Även på hemmaplan ställdes vår krisberedskap på prov då delar av Sverige brandhärjades.

s.8

2

Hälsa och vård

Vårdprojekt i 14 länder har fått långsiktig stöd. I Sverige kraftsamlade vi under året bland annat för asylsökandes rätt till vård.

s.10

3

Folkrätt och skydd

Insatserna för att minska väntetiden för familjer som vill återförenas har gett positivt resultat.

Inledning

Vår arbetsplats är världens kriser och katastrofer. Vårt uppdrag är att förhindra och lindra mänskligt lidande, skydda liv och hälsa och säkerställa respekten för varje människas värdighet. Vi strävar varje dag efter att våra insatser ska göra största möjliga nytta. I syfte att bedriva så väsentlig verksamhet som möjligt arbetar vi kontinuerligt med uppföljning av de resultat vi når samt med kort- och långsiktiga mål. Detta sker på alla nivåer inom organisationen, i Sverige och internationellt.

DE LÅNGSIKTIGA EFFEKTERNA av Röda Korsets arbete kan ibland vara svåra att mäta, inte minst i pågående nödsituationer som krig eller naturkatastrofer. Men eftersom vi stannar kvar så länge vårt stöd behövs så har vi möjlighet att se vilken viktig skillnad Röda Korset gör för utsatta människor på lång sikt. En del effekter är lättare att se och för andra sätter vi upp en uppskattning eller hypotes kring sannolik effekt.

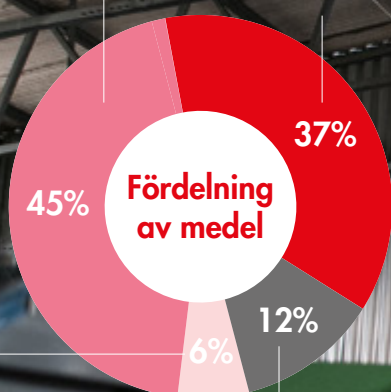
I RÖDA KORSETs effektrapport 2018 presenterar vi ett urval av nyckeltal och exempel som visar vilken nytta vårt arbete gjort under året. ○

Detta är vi

Röda Korset kämpar för att ingen människa ska lämnas ensam i en katastrof. Tillsammans med 190 andra nationella föreningar bildar vi världens främsta katastroforganisation.

Internationella insatser
– stöd till utsatta människor i konflikter och katastrofer, t ex mat, vatten och vård.

Verksamhet i Sverige
– t ex vård till krigs- och tortyrskadade, krisberedskap och insatser för att minska isolering och utanförskap.

Administration
– för att kunna arbeta långsiktigt och säkerställa att hjälpen finns på plats före, under och efter en katastrof.

Insamlingskostnader
– för att kunna samla in ännu mer pengar.

774

lokalföreningar i Sverige

14

miljoner volontärer världen över

191

nationella rödakorsföreningar finns globalt

Våra tre arbetsområden

Kris och katastrof

Röda Korset är världens främsta katastroforganisation. Tack vare miljoner lokala volontärer i Sverige och världen över kan vi snabbt vara på plats vid en kris eller katastrof för att hjälpa drabbade. Tillsammans kämpar vi för att ingen ska lämnas ensam i en katastrof.

Den internationella rödakors- och rödahalvmånerörelsen

- 191 nationella föreningar – en i nästan varje land på jorden.
- Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen, IFRC, har sitt säte i Schweiz och samordnar alla internationella uppdrag vid exempelvis akuta situationer.
- Internationella rödakorskommittén, ICRC, är rörelsens ansikte utåt i krig och konflikt. Ofta är ICRC den enda organisation som tillåts verka i konflikttrabbade områden.

Hälsa och vård

Vi kämpar för rätten till god och jämlik hälsa. Vi erbjuder sjukvård, aktiviteter som främjar hälsa och välmående samt ger psykosocialt stöd som hjälper människor att få en meningsfull vardag.

Rätt till skydd

Varje människa har rätt att söka skydd och varje barn har rätt att få leva med sin familj. Världen över kämpar Röda Korset för att återförena splittrade familjer, stötta människor på flykt och se till att människors rättigheter i krig och fångenskap respekteras.

Våra grundprinciper

Humanitet

Vi arbetar för att förhindra och lindra mänskligt lidande, skydda liv och hälsa och värna respekten för varje människas värde.

Opartiskhet

Vi hjälper nödställda oavsett nationalitet, etnisk tillhörighet, religion, samhällsställning eller politisk åsikt.

Neutralitet

Vi väljer inte sida i fråga om politik, etnisk tillhörighet, religion eller ideologi.

Självständighet

Vi agerar självständigt. På nationell nivå hjälper vi ibland staten på det humanitära området, men behåller ett oberoende som gör att vi alltid kan handla i enlighet med våra egna grundprinciper.

Frivillighet

Vi är en organisation som bygger på frivillighet utan egen vinning.

Enhet

I varje land finns bara en nationell rödakorsförening. Den ska vara öppen för alla och den humanitära verksamheten ska omfatta hela landet.

Universalitet

Alla nationella föreningar är jämlika och har samma ansvar och skyldigheter att bistå varandra.

Vårt uppdrag

Att förhindra och lindra mänskligt lidande, skydda liv och hälsa och säkerställa respekten för varje människas värdighet.

Vår organisation

Röda Korset är en allmännyttig ideell förening som grundades 1865. I dag är vi Sveriges största humanitära frivilligorganisation, med cirka 25 000 volontärer i närmare 800 lokalföreningar, kretsar, spridda över hela landet. Svenska Röda Korset är en viktig förening i den internationella rödakorsrörelsen och en stor bidragsgivare till systerföreningar i andra länder.

Vårt strategiska arbetssätt

- Vi agerar handlingskraftigt och mänskligt i en samlad organisation.
- Vi arbetar målinriktat för att minska risker för att kris och katastrof ska uppstå.
- Vi stärker människors och samhällens motståndskraft mot kriser och deras återhämtningsförmåga efter kris.
- Vi förhindrar och lindrar lidande för människor som drabbas av kris och katastrof.
- Vi påverkar beslutsfattare till utsatta människors försvar och för att internationell rätt ska respekteras.

Ett år av stora krisinsatser

60 000

människor på flykt i Sydsudan fick matpaket

37 285

barn i Syrien fick vinterpaket med varma kläder

När kriser och katastrofer sker är Röda Korset snabbt på plats. 2018 arbetade vi intensivt med stöd till människor utsatta för naturkatastrofer och konflikter runt om i världen. Året kom också att präglas av stora nationella insatser i samband med sommarens skogsbränder.

→ **A**

Året 2018 präglades av fortsatta oroligheter på många håll i världen. Röda Korset bidrog med 17 akutstödsinsatser till krisdrabbade områden och med långsiktigt stöd till 21 länder. Syrien var vårt största internationella insatsområde, dit förmedlades drygt

27 miljoner kronor för katastrofhjälp i form av mat, vatten och sjukvård.

Ett annat stort insatsområde var södra Bangladesh dit minst 900 000 människor flytt från Myanmar och nu lever under mycket svåra förhållanden. Stödet dit uppgick till 20 miljoner kronor och inriktades främst på vattenförsörjning, sanitet, sjukvård samt stöd till kvinnor och andra utsatta

grupper som lever i landets flyktingläger.

Med över 22 miljoner människor i behov av akut hjälp var Jemen världens största humanitära kris 2018. Kriget som pågått i över tre år har fått det jemenitiska samhället att kollapsa. Vårt stöd till Jemen uppgick till 5,5 miljoner kronor och har bidragit till att många tusentals människor fått tillgång till rent vatten.

Den politiska situationen i Venezuela försämrades under året och tre miljoner människor uppskattas ha lämnat landet. Röda Korset gav drygt 2 miljoner kronor i stöd till insatser i grannlandet Colombia, dit många har flytt.

ETT FLERTAL STORA naturkatastrofer slog till under året. Indonesien var särskilt drabbat. Jordbävningar, tsunamis

Effekter 2018

Brist på rent vatten är ett av de största hoten mot människors liv och hälsa i det krigsdrabbade Jemen.

Sverige drabbades av omfattande skogsbränder. Behovet av frivilligstöd var stort.

2 500

personer i Sverige fick hjälp av någon av våra 358 certifierade förstahjälpare

och vulkanutbrott slog mot öarna Lombok, Sulawesi och Krakatao. Tusentals människor förlorade livet, ännu fler blev hemlösa. Röda Korset bidrog med 10,5 miljoner kronor till arbetet för att evakuera människor och ge mat, vård, husrum och stöd i återuppbyggnadsarbetet.

UTDRAGNA KRISER TILL följd av torka, översvämningar, epidemier och konflikter i västra, centrala och östra Afrika medför ökande flyktingströmmar i regionerna. Här gav vi både akut, humanitär hjälp och stöd i att utveckla kapaciteten hos de nationella rödakorsföreningarna. Under 2018 gick bland annat 2 miljoner kronor till att hjälpa människor i Mauretania, där torka orsakat stor matbrist. Genom stöd till kvinnokoopertiv i 31 byar har 7 700 människor fått bättre förutsättningar för att klara sig. Utsatta kvinnor och barn har fått särskilt näringsstöd och vi har bidragit med närmare 7 miljoner kronor i stöd till drabbade av torka i Somalia och översvämningar i Kenya och Nigeria.

UNDER SOMMAREN DRABBADES Sverige av flera omfattande skogsbränder. Röda Korsets lokalföreningar och volontärer bidrog med stora insatser i form av första hjälpen och krisstöd. Vi delade ut mat och dryck, ordnade sovplatser och hjälpte till med logistik och samordning. Röda Korset ansvarade också för att samordna spontanfrivilliga på förfrågan från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

Ett systematiskt arbete har pågått under året för att stärka Röda Korset som krisberedskapsorganisation. Många lokalföreningar har under året tagit fram krisberedskapsplaner och 496 volontärer har nu utbildning i psykologisk första hjälpen, första hjälpen och insatsledning. ○

Vad är psykologisk första hjälpen?

- Psykologisk första hjälpen är en metod för att ge medmänskligt och praktiskt stöd till människor som drabbats av allvarliga händelser. Psykologisk första hjälpen rekommenderas av bland andra världshälsorganisationen WHO. Metoden går i korthet ut på att erbjuda praktiskt stöd som inte är påträngande, bedöma behov, hjälpa, lyssna och trösta samt skydda människor från ytterligare fara och skada.
- Röda Korsets utbildning i psykologisk första hjälpen ger våra medarbetare stöd för att både hantera människors reaktioner och ta hand om sig själva efteråt.

15 000

människor har fått kunskap om första hjälpen

Fler satsningar på hälsoprojekt

Utsattheten i Sverige ökar, inte minst bland asylsökande och nyanlända. Under 2018 förstärkte vi därför våra insatser inom en rad hälsorelaterade områden. På ett internationellt plan fortsatte vi stötta långsiktiga hälso- och vårdprojekt i flera länder.

278 100

personer på sjukhus fick hjälp av rödakorsvårdar

På Röda Korsets fem svenska behandlingscenter för krigsskadade och tortrade har personalen märkt att patienters mående påverkats negativt sedan den tillfälliga asyllagen trädde i kraft 2015. Inte minst gäller det personer som drabbats av lagens begränsningar för familjeåterförening. Under 2018 utökades därför verksamheten för att möta behoven. Särskilda satsningar gjordes för att ta emot fler barn och unga med svåra upplevelser. Under året startades också särskilda anhöriggrupper. Under 2018 behandlades 1 329 patienter och 19 tortyrskadeutredningar gjordes för asylsökande i behov av dokumentation.

591

volontärer bidrog med anhörigstöd

10 576

personer tog emot anhörigstöd

Rent vatten till fler i flyktinglägret

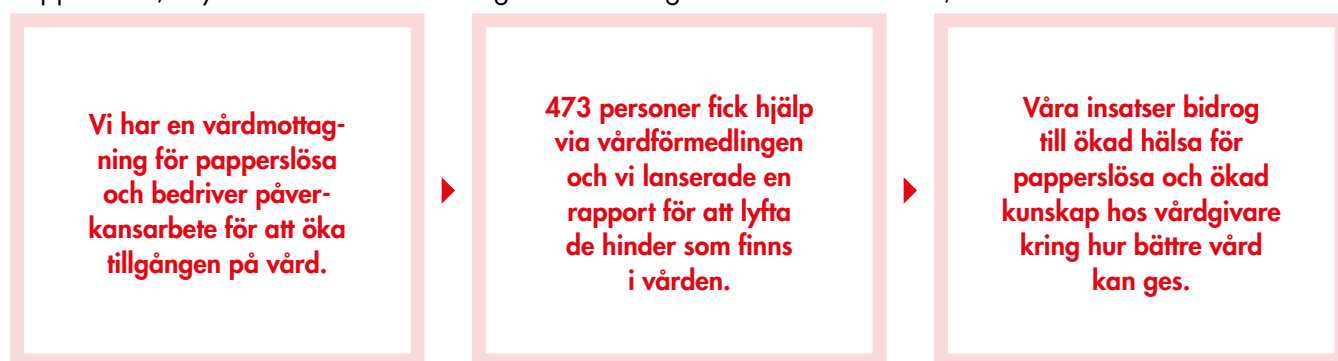
→ Röda Korsets katastrofinsats i flyktinglägret Cox's Bazaar i Bangladesh är stor. Totalt nio delegater från Sverige bistod 2018 inom vatten och sanitet. Ytterligare sju delegater arbetade på fältsjukhus för sjukvård för de mest utsatta. Totalt fick 12 972 människor tillgång till rent vatten i lägret med hjälp av Röda Korsets riktade insatser.

Effekter 2018

Mödradödligheten i Somalia är en av de högsta i världen.

Papperslösa, asylsökande och andra migranter i Sverige har svårt att få vård, trots att de har rätt till det.

SEDAN 2013 HAR papperslösa i Sverige rätt till vård som inte kan anstå. Trots det möter de hinder i vården. Röda Korsets vårdförmedling för papperslösa, asylsökande och andra migranter tog under 2018 emot 473 patienter, fler än någonsin tidigare. Hösten 2018 lanserade vi rapporten ”Tillgång till vård för papperslösa” för att lyfta de hinder papperslösa möter och presentera åtgärder för förbättring.

Den psykiska ohälsan har fortsatt varit alarmerande hög bland ensamkommande ungdomar. Röda Korset fick vid årets början 30 miljoner kronor av regeringen för att motverka psykisk ohälsa och hemlöshet hos unga vuxna. Medlen användes till att möta både materiella och sociala behov, ge information och rådgivning inom migrations- och socialrättsliga frågor, ge vård och till insatser via våra lokalföreningar. Under året har vi också utvecklat hälsofrämjande verksamheter i flera socioekonomiskt utsatta områden.

UNDER 2018 BEDREVS verksamheter till stöd för anhöriga som vårdar närstående på 70 platser i landet. På sjukhus och akutmottagningar har rödakorsvårdare gett värdefullt stöd och hjälp till patienter, anhöriga och besökare. Andra besöksverksamheter riktar sig särskilt till personer som riskerar psykisk ohälsa till följd av ofrivillig ensamhet, till exempel äldre. Röda Korsets internationella hälso- och vårdrelaterade verksamheter syftar till att minska dödlighet, förbättra hälsa och bibehålla mänsklig värdighet vid

47 860

syrisk och libanesiska pojkar, flickor, män och kvinnor fick psykosocialt stöd

29 718

somaliska barn under fem år fick behandling mot undernäring

1 102

volontärer i Demokratiska Republiken Kongo utbildades i första hjälpen för att rädda liv i våldsamma konfliktområden

allvarliga händelser. Under 2018 stöttade vi vårdprojekt i 14 länder. I bland annat Bangladesh, Somalia och Afghanistan behandlade vår personal människor med skador och sjukdomar och vaccinerade både vuxna och barn via våra mobila och stationära hälsoteam.

UTBILDNINGAR I FÖRSTA hjälpen och säker transport till sjukhus har under året genomförts för både allmänhet och volontärer i en rad länder, däribland Sudan, Somalia, Afghanistan, Palestina och Nordkorea. Att sprida kunskap om sjukdomar, smittspridning och hygien är en annan viktig förebyggande insats som genomförts i bland annat Nordkorea, Haiti och Myanmar.

Röda Korsets volontärer har utbildats i psykosocialt stöd, inklusive psykologisk första hjälpen, i länder som Libanon, Ukraina, Sudan och Kamerun. ○

Effekter 2018

Många människor i Sverige saknar anhöriga som de förlorat kontakt med på flykt.

Vi hjälper till med efterforskning av anhöriga och gör det möjligt för familjer att återförenas.

Antalet efterforskningsärenden med positivt avslut ökade med 22 procent 2018.

Familjer fick chans att återförenas efter att ha skiljts åt, vilket ökade människors psykiska hälsa och framtidstro.

Alla människor har inte exakt samma behov av hjälp i katastrofer.

Vi arbetar för att stärka kunskapen om genus och mångfald inom den internationella rödakorsrörelsen.

Utbildningar av personal och volontärer har skett på en rad platser i världen.

Våra katastrofinsatser världen blir än mer effektiva när alla människor får det stöd de behöver.

Ökat stöd till familjeåterförening

Allt fler familjer splittras på flykt och allt fler behöver hjälp att hitta sina anhöriga. Under 2018 lyckades Röda Korset medverka till fler familjeåterföreningar än någonsin tidigare. I internationella sammanhang utökade vi bland annat vårt arbete för ökad mångfalds- och genusmedvetenhet vid hjälpinsatser.

Skärpta migrationslagar i Sverige har gjort det svårare för splittrade familjer att återförenas. Vi har i flera års tid arbetat för att minska väntetiden för de som behöver hjälp med att efterforska sina anhöriga. Det arbetet har nu, glädjande nog, gett resultat. Antalet efterforskningsärenden med positivt avslut under 2018 - 194 stycken - är en ökning med 22 procent jämfört med året innan. Vid årets slut var 1 830 aktiva efterforskningsärenden igång i vår organisation och under 2018 hanterades totalt 642 nya ärenden. Totalt fick också 1 052 personer resestöd från Röda Korset för att kunna återförenas med sina familjer.

EFTERFRÅGAN PÅ KORREKT och saklig migrationsrådgivning har ökat kraftigt under året. Under 2018 tog Röda Korsets nationella rådgivning emot 3 131 samtal, att jämföra med 1 600 samtal året innan. En satsning har därför gjorts under året för att ännu bättre nå ut med information och rådgivning till unga migranter. Det ökade politiska trycket på att personer utan rätt att stanna i Sverige ska återvända till sina hemländer har bidragit till att Röda Korset ökat sitt stöd till människor som lever i låsta borden, så kallade förvar, i väntan på utresa. Under 2018 genomfördes 89 besök på förvar och cirka 570 enskilda samtal genomfördes med förvarstagna. Röda Korset har också besöksverksamhet som riktar sig till frihetsberövade på häkten och anstalter i Sverige.

82 000

nyanlända i Sverige fick läxhjälp eller deltog på språkcafé

2 509

förvarstagna personer fick besök

27 870

kvinnokit med bindor, kläder och hygienprodukter delades ut i flyktinglägret Cox's Bazaar i Bangladesh

49 750

soldrivna lampor delades ut till utsatta kvinnor och barn i Cox's Bazaar för att skapa trygghet och minska risken för sexuellt våld

VÅREN 2018 INFÖRDES infördes den så kallade gymnasielagen i Sverige. Den ger ensamkommande ungdomar chans att gå klart skolan utan hot om utvisning. Röda Korset bedrev både opinions- och påverkansarbete för att lagen skulle införas. Arbetet gav positivt resultat även om vi anser att lagen har en del brister, framförallt för att den gör ett redan krångligt regelverk än mer invecklat. Vi uppmanade regeringen att se över om det går att förenkla reglerna för att öka förutsättningarna för en rättssäker tillämpning som är enhetlig, transparent och förutsägbar.

SVENSKA RÖDA KORSET har särskild kompetens inom området genus och mångfald. Vi utbildar därför kollegor i andra länder kring hur detta perspektiv kan integreras i katastrofinsatser. Under 2018 genomfördes utbildningar i bland annat Bangladesh, Myanmar, Irak och Demokratiska Republiken Kongo. Under 2018 fortsatte vi även vårt påverkansarbete för ett genusperspektiv i de nya kommentarerna till den internationella humanitära rätten, de så kallade Genèvekonventionerna. ○

1 788

migranter från Venezuela fick hjälp att söka efter saknade anhöriga i Colombia

Stärkt mångfaldsarbete i Sydsudan

→ Under året har vi bidragit med stöd till våra kollegor i Sydsudan, gällande en genus- och mångfaldspolicy. Stödet har möjliggjort genus- och mångfaldsutbildningar för volontärer och personal samt till befolkningen.

Tack för att
ni räddar liv
tillsammans
med oss!

SWEDBANK | H&M | EFVA ATTLING | ARLANDA EXPRESS | RAMLÖSA | BRING | SJ | HERTZ | WALLENIOUS LINES | SKANSKA | PREEM | JM

www.rodakorset.se

